

Reisverslag Tirana, Albanië

Juli, 2022

Stichting Mara Utrecht

Introductie

Op maandag 25 juli 2022 zijn wij, Noortje, Berend, Berend en Pip, afgereisd naar Tirana (Albanië). Tijdens onze reis hebben wij de stichting Fundjavë Ndrysche bezocht. Fundjavë Ndrysche is een stichting waar wij met verschillende Mara besturen al jaren mee samenwerken. Wij hebben tijdens deze projectreis verschillende projecten binnen de stichting geholpen.

Dag 1/Fundjavë Ndrysche: maandag 25 juli

Op maandagmiddag kwamen we na een lange, vertraagde, reis aan op het vliegveld van Tirana. Hier werden we opgewacht door Alda & Alban. Zij gingen ons naar ons appartement in Tirana brengen. Tijdens de rit naar het appartement werd Alda gebeld over een kindje van vier jaar oud dat op de IC lag. De stichting was al de hele dag in de weer geweest om er alles aan te doen om dit meisje te redden. Gelukkig kreeg Alda een positief bericht over de omstandigheden van het meisje, waar ze uiteraard erg gelukkig over was.

Nadat we ons even opgefrist hadden in het appartement, werden we rond 14.30 opgehaald door iemand van de stichting om naar het Fundjavë Ndrysche Center net buiten Tirana te gaan. Hier hebben we kennis gemaakt met Alesia, zij werkte er nog maar kort maar kon ons tijdens de rondleiding over het terrein al wel veel vertellen over alle projecten.

De rondleiding begon in het distributiecentrum, waar alle (gedoneerde) goederen en het eten wordt opgeslagen. Vervolgens liepen we, langs nog wat vervallen gebouwen waar de stichting in de toekomst al plannen voor heeft, naar de bibliotheek. De bibliotheek is een plek waar les wordt gegeven aan jonge kinderen. Daarna zijn we doorgelopen naar het gloednieuwe medische centrum. Daar hadden ze een apotheek, dokterskamers voor verschillende specialismen en een tandartskamer.

Tijdens de rondleiding kregen wij ook veel informatie over het land. In Albanië is op dit moment namelijk meer dan 60% werkloosheid en grote uitzichtloosheid waardoor deze families volkomen afhankelijk zijn van donaties van verschillende stichtingen.

Na een eerste indruk te hebben gekregen van de stichting en het land, was het voor ons weer tijd om terug te gaan naar de stad. Omdat Calvin erg druk was tijdens ons

aankomstdag, hadden we afgesproken hem later te ontmoeten in de stad. Rond 21.00 kwam Calvin nog onze kant op om de planning en opties voor de komende dagen door te nemen. Tijdens dit gesprek kregen we te horen dat op donderdag de grote opening zou zijn van het restaurant en dat de stichting ons daar graag bij wilde hebben. Dit restaurant is voor Fundjavë belangrijk, aangezien dit een groot deel van hun inkomsten moet gaan vormen.

Dag 2/ Fundjavë Ndryshe: dinsdag 26 juli

Dag 2 begon al vroeg aangezien we om 9.00 opgehaald werden door Alesia en Alban om producten voor de voedselpakketten in te kopen voor 20 verschillende families. Van één pakket kunnen de families drie maanden leven. De producten gingen we ophalen bij een kleine lokale supermarkt in Tirana. De volgende producten (x20) hebben wij daar toen ingekocht:

Produkti	Sasia	Njësia
Oriz	RISE	5 pako
Miell	FLOWER	5 pako
Sheqer	SUGAR	4 pako
Vaj	OIL	4 copë
Makarona	PASTA	5 pako
Kripë	SALT	5 pako
Djath	CHEESE	2 pako
Majonez	MAYONNAISE	2 copë
Gjalpë	BUTTER	2 pako
Fasule	BEANS	5 pako
Pije freskues	SODA	2 copë
Sapun	SOAP	1 copë
Detergjë	LAUNDRY SOAP	2 copë
Letër	HYGIENIC PAPER	2 pako
TOTAL		

Nadat we alles in en op de bus hadden geladen, wijzelf weer met z'n vieren op de achterbank zaten en Alban en Alesia klaar waren om te vertrekken, hebben we de spullen naar het distributiecentrum van Fundjavë Ndryshe gebracht. Daar zijn we alles gaan sorteren en vervolgens gaan verdelen in de dozen zodat alle families evenveel kregen.

Eenmaal alles gesorteerd in de dozen, was het tijd om met 10 van de 20 dozen langs de verschillende families te gaan rondom Tirana. Het was toch wel even schrikken en indrukwekkend in wat voor omstandigheden deze gezinnen leven. Van oudere stellen tot aan gezinnen met zes jonge kinderen die in kleine hutjes en onhygiënische omstandigheden leven. Calvin vertelde ons toen ook dat ongeveer 40% van het land in deze omstandigheden leeft. Bij verschillende families waren ook alleen de kinderen thuis, omdat de ouders de stad in waren om eten en petflessen te verzamelen om het gezin enigszins te kunnen onderhouden.

Na deze indrukwekkende dag hadden we weer een bespreking met Calvin om de dag en de planning voor de volgende dag te bespreken. Wij hebben toen aan Calvin voorgesteld om

extra speelgoed in te kopen voor de kinderen zodat we dit de volgende dag bij het rondbrengen van de voedselpakketten aan de kinderen konden geven. Wij waren alle vier namelijk erg geschrokken van hoe de kinderen in deze omstandigheden amper meer 'kind' kunnen zijn. Dat voorstel werd met enthousiasme ontvangen.

Dag 3/ Fundjavë Ndrysche: woensdag 27 juli

Op onze derde dag werden we al om 8.00 opgehaald door Alban en Kalvin om naar een lokale drukker te gaan die voor ons Mara mokken zou gaan bedrukken voor een ouderencentrum. Nadat we kort bij de drukker waren geweest, zijn we gelijk doorgereden naar een tandartspraktijk. Wij gingen hier naartoe omdat ze bij Fundjavë Ndrysche binnen het nieuwe gezondheidscentrum ook een praktijk zijn begonnen voor mondhygiëne. In Albanië wordt namelijk geen enkele vorm van gezondheidszorg vergoed vanuit de overheid. Hierdoor zijn mensen uit de arme groepen vaak nog nooit langs een arts of tandarts geweest.

Om deze reden hebben wij in overleg met Kalvin besloten een groot deel aan benodigheden voor de praktijk te bestellen, bijvoorbeeld vullingen en tools om mee te werken. Daarnaast gaat de vrouwelijke tandarts, genaamd Azeta, drie keer per week gedurende een halfjaar in de nieuwe praktijk van Fundjavë werken. Het was bijzonder om haar te ontmoeten omdat zij in de communistische tijd studeerde en zij heeft ons veel verteld over haar ervaring uit die tijd. Het komende halfjaar zal haar loon ook betaald worden door Stichting Mara Utrecht, zodat armen ook een kans krijgen naar de tandarts te gaan. (Maandloon Azeta: 500 euro)

Nadat we lang met Azeta en haar dochter (ook tandheelkunde studente) hadden gepraat over de geschiedenis, de huidige situatie, haar plannen bij Fundjavë als tandarts en de corruptie binnen het land, was het tijd voor ons om weer verder te gaan. Aangezien we met Kalvin hadden besproken dat we meer speelgoed wilden geven aan de kinderen van de arme gezinnen, gingen we naar het winkelcentrum met een enorme Toys-store. Hier hebben we speelgoed als voetballen, springtouwen, barbies, autootjes en knuffels ingekocht. We wisten van tevoren niet hoeveel kinderen de gezinnen zouden hebben en of het jongens of meisjes zouden zijn, vandaar dat we veel verschillende dingen hebben gekocht.

Deze keer zijn we de pakketten niet gaan rondbrengen bij gezinnen in Tirana, maar in Kavaja. Na ongeveer een uur rijden, zagen we al snel een groot verschil met de hoofdstad. Onderweg vertelde Alesia dat Fundjavë beschikt over 628 accommodaties waar dakloze families kunnen worden geplaatst. Het grootste deel van deze families is dakloos geworden na de aardbeving in 2019. Ook hier was het weer erg indrukwekkend en verdrietig om de omstandigheden te zien waarin de gezinnen leven. De blijdschap bij de kinderen toen wij het

speelgoed gaven en even met hen stonden te dansen met ze in de woonkamer was bijzonder. Hierdoor stapten we elke keer weer met een dubbel gevoel in de auto.

De grote kloof tussen arm en rijk kwam elke keer schrijnend naar voren. Normale flatgebouwen kijken uit op de hutjes van arme gezinnen waar kalkoenen, een geit en een halfkale kip door de straat lopen.

Dag 4/ Fundjavë Ndrysche: donderdag 28 juli

Donderdag 28 juli 2022, was een belangrijke dag voor de stichting Fundjavë Ndrysche. In 2015 werd deze stichting opgericht door een groep studenten met de insteek elk weekend iets goeds te doen voor de minderbedeelden in het land. In 2019 hebben zij een terrein gedoneerd gekregen, waar verschillende gebouwen voor verschillende doelen stap voor stap gerenoveerd worden. Naast de nu bestaande bibliotheek, gezondheidscentrum en het distributiecentrum, zou vandaag het restaurant geopend worden. Het restaurant moet ervoor gaan zorgen dat Fundjavë niet meer alleen afhankelijk is van donaties, maar een vast bedrag per maand heeft om te besteden aan hulp aan de armen. Daarbij zal het restaurant stageplekken in de keuken aanbieden voor studenten en zullen er elke week 2.000 maaltijden weggegeven worden. Daarnaast staan er nog een aantal vervallen gebouwen, waar in de toekomst een weeshuis, bejaardentehuis en een basisschool gevestigd moeten gaan worden.

Rond 9.00 werden we weer bij ons appartement opgehaald. Deze ochtend stond vooral in het teken van het ophalen van de bedrukte 'Mara mokken', het inkopen van vers fruit voor de ouderen en schoolspullen inkopen voor de Engels lessen die gegeven gaan worden in de bibliotheek van Fundjavë.

Na alle inkopen gedaan te hebben, zijn we naar het bejaardentehuis gegaan. Hier hebben we de mokken en het fruit gedoneerd, een uitgebreide rondleiding gekregen van de eigenaresse en geluncht met de ouderen. Het was een uitzonderlijk mooi en goed onderhouden tehuis, opgezet door een bijzondere vrouw. Deze vrouw had in het verleden als verpleegkundige in Frankrijk gewerkt en zag hoe de ouderen daar in een bejaardentehuis leefden. Vanaf dat moment heeft zij 17 jaar gespaard om dit bejaardentehuis in Albanië op te zetten. **De ouderen die hier wonen, zijn ouders van kinderen die nu voor hun geld in het buitenland werken en op deze manier hun ouders onderhouden.** Het tehuis is een voorbeeld voor hoe de andere bejaardentehuizen in Albanië er in de toekomst uit zouden moeten zien.

Na een Albanese lunch in het bejaardentehuis, zijn we weer even naar Fundjavë Ndrysche gegaan. Hier waren de voorbereidingen voor de grote opening van het restaurant al in volle gang. Wij hebben toen de ingekochte schoolspullen, zoals schriften, mappen, potloden en voorbeelden voor in de klas, een plek gegeven in de bibliotheek. Daarna zouden we eigenlijk

naar het appartement gaan om ons klaar te maken voor de grote avond, maar op dat moment kwam een van de founders van Fundjavë naar ons toe. Arbër vertelde ons veel over de start van de stichting Fundjavë Ndryshe en hoe wij als stichtingen met elkaar in contact zijn gekomen. Aangezien wij als stichting Mara veel voor Fundjavë betekenen, vroeg Arbër ons dan ook om te spreken tijdens de opening van het restaurant die avond. Dit vonden wij een enorme eer, aangezien het een evenement was voor ongeveer 500 tot 700 belangrijke mensen voor de stichting en waarbij ook de ex-president van Albanië die avond op het podium zou staan.

Die avond kwamen we aan op het terrein van Fundjavë Ndryshe wat omgetoverd was tot een groot chique feest. Allereerst hebben verschillende belangrijke personen voor de stichting gesproken, waaronder onze eigen Noortje die gesproken heeft namens heel stichting Mara (zie 'speech Noortje'). Vervolgens werd een bord onthuld met alle donateurs, waar ook 'Stichting Mara' groot op genoemd staat. Het was mooi om hier even stil te staan bij het feit dat wij als stichting zo veel betekenen voor zo'n grote stichting als Fundjavë in Albanië. Deze avond eindigde met een groot buffet en feest in en rondom het restaurant.

Aangezien wij die nacht erg vroeg op moesten staan voor onze reis terug, zijn wij niet al te laat teruggegaan naar het appartement om nog even een paar uurtjes te kunnen slapen.

Speech Noortje (tijdens opening van het restaurant):

Dag 5/ Fundjavë Ndryshe: vrijdag 29 juli

Die nacht stonden we om 2.45 op om naar het vliegveld van Tirana te gaan. Met een gek gevoel zaten we op het vliegveld... Het waren bijzondere dagen met ontzettend veel indrukken. We hebben het onderweg naar Nederland nog veel over onze reis en de indrukken gehad.

Slotwoord

Het was een bijzondere, indrukwekkende reis. Wij schrokken erg van de enorme kloof tussen arm en rijk in het land. Het was ontstellend om te zien in welke omstandigheden en vooral de slechte hygiëne de armen in Albanië leven. Tijdens de reis hebben we het dan ook veel gehad over hoe we dingen komend jaar vanuit Nederland beter kunnen aanpakken om zo meer te kunnen betekenen in de toekomst. Deze reis heeft ons dan ook weer extra gemotiveerd om ons in te zetten voor Stichting Mara en onze ervaringen & indrukken te delen met anderen.

In augustus hebben wij nog de donatie aan de tandarts voor Fundjavë Ndryshe gedaan. Wij hebben van Calvin toen nog verschillende foto's gekregen van Azeta die patiënten aan het behandelen was.

Foto's